

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

conf. univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

"Educație pentru dezvoltare durabilă a României – în context european", ediția a IX-a, 24 noiembrie 2017 - Prof. Jude Laurențiu	3
Management educațional – Prof. Clucerescu Carmen Simona	4
Oportunități Erasmus+ de formare pentru profesorii Școlii Gimnaziale Nr. 3 Cugir – Prof. Teban Laura Diana	5
Experiințe noi pentru elevii Colegiului Național "Lucian Blaga" Sebeș – Prof. Drăguș Daniela	7
Proiect de parteneriat „Sustenabilitatea în învățământul preșcolar/ ”Să trăim sustenabil încă din grădiniță” ” - Prof. Huștiuc Nicoletta, prof. Tinea Noemi	8
Mediul în viața omului. Abordări cetățenești europene și românești - Prof. inv. preșcolar Oneț Marcela	9
Implicarea elevilor în proiecte caritabile. Campania locală de voluntariat "Cozonacul de Crăciun" organizată de Liceul Teoretic Teiuș – Prof. Pintea Marius Cosmin	11
Formele și metodele muncii independente – Prof. Diniș Adam Cristina	13
Asigurarea caracterului practic – aplicativ al predării - Prof. inv. primar Alecușan Elena - Gabriela	15
"Suntem ceea ce mâncăm" – Prof. Florea Mariana	17
Studiu – dezvoltarea creativității elevilor – obiectiv prioritar al școlarității mici - Înv. Marc Aurica	18
Etape parcurse în delimitarea frazei în propoziții– Prof. Marinescu Sabina - Victoria	19
Despre școala din zilele noastre ... - Prof. inv. preșcolar Morar Cristina Adriana	20
Studiu "Școala părinților" – un mijloc de îmbunătățire a calității în învățământul preuniversitar - Înv. Gligor Dana	22

Educația în secolul informatizării – Prof. Mihălțan Maria	23	Reglarea temperaturii corpului în lumea vie (termoreglarea) – Prof. Poptelecan Călin	28
Parteneriat educațional ”Creștini, Crăciunul a sosit!” – Prof. înv. primar Țîra Ioana Maria	24	Creația lui George Coșbuc – expresie a existenței și aspirațiilor poporului român - Prof. Arsu Ștefania Narcisa	29
Proiectul educațional național –Darurile Toamnei ”Fructele și legumele, izvor de sănătate” – Prof. Turcu Iuliana	27		

„EDUCAȚIE PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI - ÎN CONTEXT EUROPEAN”, EDIȚIA A IX-A, 24 NOIEMBRIE 2017

Prof. Jude Laurențiu, CCD Alba

Simpozionul „Educație pentru dezvoltare durabilă a României - în context european” ajuns la ediția a IX-a s-a desfășurat în data de 24 noiembrie 2017.

TEMATICA

1. Mediul în viața omului. Abordări cetățenești europene și românești.
2. Educației pentru dezvoltare durabilă a României și profesia didactică.
3. Cunoașterea elevilor, etapă premergătoare necesară în procesul de educație pentru dezvoltare durabilă. Identificarea capacităților și a posibilităților profesionale ale elevilor de a contribui la dezvoltare durabilă a locurilor natale.
4. Performanțe educaționale din punctul de vedere al Educației pentru dezvoltare durabilă a României.

Calitate – performanță – utilitate – valoare în UE.

Calitate – performanță – utilitate – valoare în România.

5. Strategia personală și profesională a cadrului didactic în contextul activității didactice de specialitate în funcție de criteriile de calitate și performanțe educaționale ce reies din Strategia UNECE pentru Educația pentru Dezvoltare Durabilă. Strategii didactice utile și eficiente în sprijinul Educației pentru dezvoltare durabilă a României.

6. Educației pentru dezvoltare durabilă a societății românești și gestionarea timpului școlar.

7. Educația pentru dezvoltare durabilă a locurilor natale ca motivație a învățării.

8. Strategii didactice de evaluare în sprijinul EDDR

Elemente de deontologie a evaluării educaționale în context european și românesc.

Evaluarea elevilor în contextul dezvoltării durabile a societății românești.

9. Integrarea Educației pentru dezvoltare durabilă în contextul local.

Cunoașterea comunității autohtone și a aspirațiilor pentru dezvoltare durabilă. Cunoașterea nevoilor comunității românești

Activități curriculare și extracurriculare în contextul local utile dezvoltării durabile a societății românești .

10. Tehnici informaționale și de comunicare în EDDR. Calculatorul – mijloc și nu scop în învățământ

11. Transformarea educației în resursă de bază a modernizării și dezvoltării durabile a României.

În Consiliul de Administrație al CCD Alba s-a hotărât să se accepte doar participarea directă a cadrelor didactice înscrise.

La această ediție au participat 27 de persoane cu un număr de 19 de lucrări din care 12 eseuri și 7 proiecte.

Avem următoarele categorii de participanți : 4 elevi, 12 învățători și 11 de profesori, din învățământul gimnazial și liceal.

Participanții au primit diplome de participare. Lucrările participante la simpozion se găsesc online pe site-ul ccdab.ro, în revista special dedicată acestui simpozion.

MANAGEMENT EDUCAȚIONAL

Prof. Clucerescu Carmen Simona, Colegiul Tehnic "Toma N. Socolescu" Ploiești, Jud. Prahova

Managementul, ca oricare dintre științe, are la bază un set de principii, adică de idei fundamentale, de teze generale care-i orientează pe manageri în activitatea lor.

Deși asemenea principii se găsesc chiar în operele „părinților” managementului – Fr. Taylor și H. Fayol - nu s-a ajuns nici în zilele noastre la un consens în ceea ce privește numărul acestor principii și conținutul lor.

Taylor numește patru asemenea principii:

- a dezvolta o „știință” pentru fiecare loc de muncă, aceasta urmând a include reguli de mișcare, o activitate standardizată, condiții de muncă adecvate;
- a selecționa cu grijă lucrători care au aptitudini pentru activitatea respectivă;
- a pregăti cu grijă lucrătorii să-și exercite munca, oferindu-le stimulente pentru aplicarea regulilor științifice în activitatea lui;
- a-i sprijini pe lucrători să-și exercite atribuțiile (munca) planificându-le sarcinile și alternând problemele care apar pe parcursul desfășurării muncii lor.

Taylor și adepții săi n-au înțeles însă implicațiile psihologice și sociologice ale muncii și au considerat că prin cooperare se pot evita conflictele, dacă atât managerii, cât și muncitorii știu ce se așteaptă de la ei și ce beneficii au dacă sunt realizate obiectivele întreprinderii.

H. Taylor, în schimb, a propus 16 (după alții, 14) principii care să ghideze gândirea și activitatea managerilor în realizarea problemelor de conducere.

Acestea sunt:

- principiul autonomiei, responsabilității și autorității;
- principiul disciplinei în muncă;
- principiul unității de comandă;
- principiul unității de acțiune;
- principiul subordonării intereselor particulare celor generale;
- salarizarea personalului;
- centralizarea – descentralizarea;
- ierarhia în conducere;
- principiul ordinii;
- principiul echității;
- stabilitatea personalului;
- principiul inițiativei;
- unirea personalului;
- instruirea permanentă;
- inovarea în conducere;
- acordați zilnic cinci minute pentru reflecție.

Același autor este citat de Ivancevich ș.a. doar cu 14 principii, oarecum deosebite de cele prezentate mai înainte, dar pe care le menționăm pentru a sublinia diversitatea de abordări și interpretări pe care o întâlnim în literatura domeniului: diviziunea muncii; autoritatea; disciplina; unitatea cerințelor; unitatea direcției (sensului); subordonarea interesului personal celui comun; remunerarea personalului; centralizarea, ierarhia autorității; spiritul de echitate; stabilitatea personalului; spiritul de inițiativă; spiritul de echipă.

Autorii citați fac însă mențiunea că Fayol nu a sugerat niciodată obediența totală față de aceste principii, considerând că aplicarea lor trebuie să țină seamă de situațiile particulare; este vorba de principii de management flexibile, adaptabile la un mare număr de situații.

Într-o lucrare apărută la noi în țară în anul 1993, se menționează că „principiile de conducere pun în evidență coordonatele de bază ale proiectării și funcționării activității de conducere, alcătuiesc împreună un sistem de bază căruia se concepe și metodologia managementului organizațiilor și, evident, comportamentul managerilor”.

Sunt menționate cinci asemenea principii, considerate de autorii respectivi, cele mai importante:

- principiul creșterii eficienței;
- principiul gestiunii economice;
- principiul unității conducerii și răspunderii;
- principiul competenței profesionale și motivării salariaților;
- principiul flexibilității.

Aceiași autori sunt de părere că „un management științific presupune și respectarea unor condiții ce decurg prin principiile amintite, ca și din principiile organizării structurale a întreprinderilor”.

Într-o altă lucrare sunt menționate (pentru managementul firmei):

- principiul asigurării concordanței dintre parametrii sistemului de management al firmei și caracteristicile sale esențiale și ale mediului ambiant;
- principiul managementului participativ;
- principiul motivării tuturor factorilor implicați în activitatea firmei;
- principiul eficienței.

Se observă și aici (ca și în cazul definirii conceptului „management”) o mare diversitate a opiniilor.

În aceste condiții suntem de părere că în orice domeniu particular de activitate se poate opera în egală măsură cu două seturi de principii:

- unele care au valabilitate în orice domeniu (de exemplu, principiul ordinii sau principiul corelării resurselor cu obiectivele);
- altele care sunt specifice unui anumit domeniu (de exemplu, principiul unității de comandă, în armată, sau principiile didactice, pentru conducerea procesului de învățământ).

Bibliografie:

Van Cuilenburg, J.J., Scholten, O., Noomen, G.W., (2000), *Știința comunicării*,
Ed. Humanitas, București;
Managementul și gestiunea clasei, Editura Polirom, Iași, 2000

OPORTUNITĂȚI ERASMUS+ DE FORMARE PENTRU PROFESORII ȘCOLII GIMNAZIALE NR. 3 CUGIR

Prof. Teban Laura Diana, Șc. Gim. “Ioan Mihaela” Vinerea Ar. Sc. Gim. Nr.3 Cugir

Instituțiile de învățământ preuniversitar din UE au la dispoziție oportunitățile oferite de programul Erasmus+ pentru a-și sprijini personalul să participe la activități de formare continuă de calitate europeană. Accesarea fondurilor puse la dispoziție de Comisia Europeană pentru mobilitatea personalului din învățământul școlar este deschisă oricărei instituții de învățământ, însă ea nu poate deveni realitate decât dacă acea instituție are un proiect de dezvoltare instituțională cu o viziune pe termen mediu în care este bine definit și planul de dezvoltare european. De asemenea, școala trebuie

să-și dorească să sprijine, prin intervențiile ei, prioritățile și principiile cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020), să-și coordoneze propriile acțiuni cu cele cuprinse în strategia europeană de dezvoltare a educației și formării. Aspirația spre ținuta europeană a școlii, trebuie reflectată în coerența dintre propriile obiective și obiectivele naționale și europene pentru educație și formare, va conduce spre obținerea unei finanțări în cadrul programului Erasmus+.

Învățământul românesc de aproape trei decenii face eforturi susținute pentru a se alinia la standardele europene și pentru a nu mai fi perceput ca anacronic, inefficient și neatractiv. Principalii responsabili ai actului educativ sunt profesorii, și de calitatea muncii lor depinde societatea viitoare. Preocupați de această misiune, profesorii **Școlii Gimnaziale Nr. 3 Cugir** au câștigat un proiect Erasmus+: „*Să jucăm viața pe scena educației*”, nr. 2017-1-RO01-KA101-035903, ce se va derula în intervalul 3 decembrie 2017 – 6 iunie 2019, cu fonduri din partea Uniunii Europene, prin Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale.

Scopul proiectului este: Creșterea motivației elevilor pentru învățare prin dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice. Buget aprobat: 24 040 Euro. Obiectivele generale ale proiectului sunt: participarea unui număr de 8 cadre didactice la cursuri de formare în domeniul educației non formale- tehnici dramatice în instituții partenere din Europa, consolidarea competențelor lingvistice și a sentimentului de cetățenie europeană, construirea unei rețele de contacte internaționale care să ducă la un schimb permanent de metode și instrumente didactice, dezvoltarea instituțională a școlii prin integrarea experiențelor și competențelor dobândite în activitatea didactică. Furnizorul de cursuri , organizația non-guvernamentală Pricalica, CROAȚIA. Rezultate așteptate ale proiectului sunt: -introducerea în CDS a cel puțin 2 opționale bazate pe tehnici de teatru, folosirea metodologiei Boal în cadrul orelor de dirigiență pentru rezolvarea situațiilor de conflict ivite în colectivele de elevi, înființarea unei trupe de teatru a școlii.

Cursul „**Boal methodology in education**” se va desfășura în Pula-Croația, în perioada - **5-16 aug.2018**. Participanții la această mobilitate : -vor dobândi cunoștințe despre metodologia Boala ca și instrument de rezolvare a conflictelor în spațiul școlar. Pe parcursul stagiului profesorii își vor dezvolta abilități de a înțelege conflictele și analiza diverselor sale forme, vor dobândi abilități de a crea și a facilita tehnicile teatrului-forum, vor promova diversitatea culturală, vor împărtăși experiențele de folosire a dramei și a tehnicilor dramatice în rezolvarea conflictelor între participanții la curs, vor achiziționa cunoștințe despre exerciții, jocuri, tehnici care să reflecte stări de spirit, gânduri, percepții ce vor fi exploatate pentru a rezolva conflicte și stări de insecuritate.

Cursul se va desfășura pe parcursul a 12 zile.

Cursul „**Drama în educație-o abordare holistică a predării prin intermediul tehnicilor dramatice**” în Grecia, Santorini, **2-13 septembrie 2018**. Metodologia folosită pe parcursul formării: participanții vor fi protagoniști activi ai experienței de învățare care va fi centrată pe experimentarea propriilor abilități. Obiectivele cursului vor fi atinse prin câteva activități: secvențe de lecții, schimb de experiențe în ceea ce privește predarea prin intermediul tehnicilor teatrale, exerciții legate de tehnica teatrului în scop educațional, improvizații, simulări, ateliere de lucru și discuții. Acestea vor permite participanților atât să învețe cât și să își împărtășească propria experiență. Activitățile de învățare sunt bazate pe principiul „învățăm făcând” (learning by doing) și mutual teaching (predarea reciprocă).

Povestirea va fi utilizată pentru a introduce contextul în care procesul tehnicilor dramatice va fi structurat. Participanții vor învăța să își asume rolul de facilitator mai degrabă decât rolul de profesor, așa că ei vor putea dezvolta la elevi dorința de a-și exploata propriile abilități, transformându-i pe ei înșiși în protagoniști ai propriei învățări. Participanții vor fi familiarizați cu câteva instrumente on line destinate educației care pot fi folosite ca resurse pentru predare-învățare, dar și pentru dezvoltarea lor profesională.

“Material realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene. Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.”

EXPERIENȚE NOI PENTRU ELEVII COLEGIULUI NAȚIONAL „LUCIAN BLAGA” SEBEȘ

Prof. Drăguș Daniela, Colegiul Național "Lucian Blaga" Sebeș

În perioada 1 septembrie 2017 – 31 august 2019, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș va implementa proiectul Erasmus+ *“Un homme sain dans un environnement sain”, (Un om sănătos într-un mediu sănătos)* proiect de parteneriat strategic pentru susținerea schimbului de bune practici în domeniul școlar, acțiunea KA219.

Prima mobilitate transnațională a avut loc în Italia, în perioada 20. 11- 27. 11. 2017, fiind organizată de Istituto di Istruzione Superiore “E. Fermi”, Catanzaro Lido. În urma selecționării elevilor implicați în activitățile proiectului conform unor criterii prestabilite, grupul elevilor Colegiului Național “Lucian Blaga”, a fost format din: Iulia Zdrenghia, Alecsandra Muha, Amina Mucenicu, Maria Virca, Alexandra Bîtiu, Ionuț Radu și Daniel Florea; aceștia fiind însoțiți de doamnele profesoare Cornelia Todor și Daniela Drăguș.

Împreună cu elevii din celelalte țări partenere, Italia, Portugalia și Polonia, elevii români au participat la diverse activități și au efectuat numeroase vizite. Printre acestea se numără: vizita la Cooperativele Sociale "Terre ioniche" (cooperativă agricolă de produse ecologice și care gestionează un domeniu confiscat mafiei), vizitarea întreprinderii Torchia -Tiriolo (Presa de ulei), întâlnirea-interviu cu Dl. Primar și responsabili politici educaționale din orașul Catanzaro, întâlnirea cu Președintele Academiei Internaționale a Dietei Mediteraneene (au fost prezentate beneficiile dietei mediteraneene precum și aspectul nutrițional al regiunii Calabria), participarea la inițiativele Zilei Internaționale pentru eliminarea violenței împotriva femeilor.

Astfel, elevii au putut vedea exemple de bune practici de alimentație sănătoasă, de protejare și valorificare a resurselor naturale, întreaga experiență fiind benefică interrelaționării și dezvoltării spiritului civic.

Grupul elevilor Colegiului Național "Lucian Blaga" Sebeș

Erasmus - Changing lives, opening minds!

PROIECT DE PARTENERIAT „SUSTENABILITATEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR/ „SĂ TRĂIM SUSTENABIL ÎNCĂ DIN GRĂDINIȚĂ”

Prof. Huștiuc Nicoletta, Șc. Gimnazială nr. 3 Cugir/G.P.N. Vinerea, jud. Alba
Prof. Tinea Noemi, Colegiul Tehnic Agricol „Al. Borza”/ G.P.P. Geoagiu, jud. Hunedoara

Desfășurarea acestui program în parteneriat vine ca răspuns la nevoia educatoarelor din cele două unități de a se cunoaște mai mult în ceea ce privește sustenabilitatea, având în vedere că ea reprezintă nu doar ecologie, educație ecologică pentru îngrijirea mediului înconjurător, ci este ca o casă așezată pe cei 4 piloni, care sunt: educație pentru societate, cultură, economie și mediul înconjurător, restrângând ariile de acoperire la educația preșcolară și toate acestea fiind bineînțeles adaptate vârstei preșcolare.

Aceste parteneriat se dorește un schimb de experiență, în care, pentru fiecare grupă în parte, educatoarea și copiii au prilejul să cunoască medii de viață și muncă, relativ noi pentru ei, să schimbe idei, să găsească soluții viabile la problemele cu care se confruntă.

Preșcolarul este implicat în viața socială prin apartenența sa la familie, la grupurile de joc și de învățare, dar și prin relațiile specifice pe care le poate stabili și cu diverse instituții și organizații din comunitatea în care trăiește. De aceea procesul de socializare poate și trebuie să înceapă de timpuriu.

Proiectul răspunde nevoii preșcolarului, de a-și asuma roluri și responsabilități, de a-și dezvolta personalitatea și urmărește inițierea lui, a viitorului cetățean, într-un comportament activ, conștient responsabil, capabil de înțelegere și respect.

În cadrul acestui parteneriat, scopul urmărit a fost stabilirea unei mai bune comunicări, a realizării ceea ce putem înțelege prin trainice prietenii, o mai temeinică cunoaștere în ceea ce privește sustenabilitatea încă din educația timpurie, a creșterii prestigiului celor două instituții prin popularizarea activităților

Scopul proiectului

□ experimentarea de către educatoare și preșcolari a unor situații noi, învățarea prin descoperire a temei sustenabilității, prin aplicare practică a activităților desfășurate prin proiect, dezvoltând situații stimulative pentru procesul cognitiv, adaptarea comportamentului la situații inedite; educarea sentimentelor de prietenie, toleranță, armonie și bună dispoziție în relațiile cu copiii preșcolari din unitatea parteneră; antrenarea copiilor în activități specifice vârstei, în vederea dezvoltării armonioase;

Obiective

- să inițieze activități care presupun dezvoltarea climatului afectiv – pozitiv;
- să-și formeze reprezentări corecte asupra sinelui și a celorlalți;
- să descrie și să dezvolte relații și atitudini sociale (colaborare, solidaritate, toleranță)
- să manifeste dorința de participare la activitățile proiectului;
- să stabilească relații de prietenie și colaborare între copiii din cele două grădinițe, promovarea dialogului dintre copii ;
- să atragă copiii în organizarea și desfășurarea unor activități cu caracter extracurricular care să conducă la socializarea copiilor.

Prezentăm mai jos imagini din desfășurarea activităților:

O zi "altfel", deosebită, la GPP Geoagiu împreună cu GPN Geoagiu și Asociația LIFE Connect Carpathians.

Mulțumim din suflet pentru interesanta prezentare a proiectului despre protejarea pădurilor și animalelor din Carpați (proiect european susținut și de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor și Jandarmeria Română)!

Micuții, și nu numai, au fost fascinați de lumea animalelor sălbatice carnivore de la noi din țară, de jocurile și activitățile realizate.
Un parteneriat de un real succes!!!

Albinuțele pictorițe, mici ecologiști de la G.P.N. Vinerea, în acțiune

MEDIUL ÎN VIAȚA OMULUI. ABORDĂRI CETĂȚENEȘTI EUROPENE ȘI ROMÂNEȘTI

Prof. învă. preșcolar Oneț Marcela, Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac

„Dacă te gândești la ziua ce va urma, ia-ți de mâncare. Dacă te gândești la anul care va urma, plantează un copac. Dacă te gândești la secolul ce va urma, educă copiii!”

„Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru îndeplinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.”

Pentru a vorbi despre un învățământ european, putem pleca de la premisa că societatea românească trebuie să aibă mentalitatea europeană, să se ghideze după principii moderne, iar școala să se axeze pe cultura generală, pe interdisciplinaritate, dar și pe specializări care să le asigure un viitor, fără ca România să devină o colonie tehnologică, un furnizor de mână de lucru ieftină.

Învățământul românesc capătă noi valențe în condițiile impuse de reforma cu deschidere europeană. Menirea noastră ca dascăli este nobilă, dar și grea. Omul needucat nu este în stare să pătrundă în resorturile intime ale existenței sale biologice și nu poate admite răspunderile față de viața prezentă și viitoare.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților. Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea valorilor românești, dar și la integrarea celor universale în cultură noastră.

Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Aceasta nu este o vorba goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce elitele societății românești, eminente pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale:

1. Crearea unei viziuni de țară pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca „prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”. Analizele sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile.

2. Stabilirea de standarde ridicate și, deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.

3. Egalitatea de șanse pentru toți copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate.

4. Pregătirea viitorilor profesori ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli.

5. Alinierea curriculei pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curriculum, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi.

6. Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.

7. Clarificarea responsabilităților și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80% intern.

8. Eficientizarea folosirii resurselor. Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine ineficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.

9. Crearea unui „portret de caracter”, așa cum îl numea Simion Mehedinți, al elevului. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată.

10. Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării (ex: promovarea analizelor lui John Hattie a cărui carte a fost tradusă în românește fără a fi însă promovată în școli; sau luarea de decizii bazate pe studierea datelor colectate despre performanțele elevilor; crearea de „comunități de învățare” după modelele Marzano)

„Suntem o țară foarte deșteaptă numai că nu avem practică, atât! Dacă am avea puțină practică am putea spune că avem un învățământ complet”.

Raportându-ne la România, consider că învățământul trebuie susținut material, pentru pregătirea complexă a cadrelor didactice, pentru dotarea școlilor cu o bază materială adecvată, dar și pentru atragerea elevilor prin proiecte și parteneriate naționale și internaționale.

Dramatic este că societatea nu oferă o perspectivă tinerilor, întrebarea generală fiind „Ce facem cu liceul? Cu ce ne ajută?”

Dacă în anul 1992 în România funcționau aproximativ 14.000 de școli primare, în anul 2012 numărul lor abia dacă depășea 4.000! În condițiile în care, la ultimul recensământ al populației, în țara noastră erau peste 245.000 de analfabeți.

Educația pare un domeniu care nu poate fi reformat, iar Ministerul Învățământului seamănă cu un laborator care face experimente pe milioane de copii.

Asigurarea unui job care să-i ofere siguranță materială și socială după absolvirea liceului, iar a-l motiva pe elev să opteze pentru o anumită profesie, să pună accentul pe dezvoltarea intelectuală ar constitui o realitate.

Chiar dacă preluăm sisteme de învățământ occidentale, acestea trebuie adaptate nivelului cultural, intelectual și material românesc, astfel încât să fie asimilate de beneficiari.

Procesul educativ trebuie conceput astfel încât elevii să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind profesorii și elevii să înțeleagă valoarea diversității caracterelor și a independenței de spirit. Elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc.
- Capabili să comunice.
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate.
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice.
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi.
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică.
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare.
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora.

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală va fi o școală bună.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, Educația religioasă: repere teoretice și metodice, Editura Polirom, Iași, 1999.
2. Dirigenția și consilierea. Ghid metodologic, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2004.
3. Dicționar de orientare școlară și profesională, Editura Afeliu, București, 1996, coordonator Tomșa Gheorghe.

IMPLICAREA ELEVILOR ÎN PROIECTE CARITABILE. CAMPANIA LOCALĂ DE VOLUNTARIAT „COZONACUL DE CRĂCIUN” ORGANIZATĂ DE LICEUL TEORETIC TEIUȘ, ALBA

Prof. Pinteș Marius Cosmin, director Liceul Teoretic Teiuș

În perioada 18 – 22 decembrie 2017 elevii Liceului Teoretic Teiuș, pe lângă participarea la procesul educațional au derulat activități extracurriculare diverse în cadrul campaniei de voluntariat „Cozonacul de Crăciun”. În acest context, elevii Liceului Teoretic Teiuș și comunitatea locală, s-au

mobilizat, ca prin efortul lor să contribuie la realizarea unor mici cadouri, ce au fost dăruite, în semn de solidaritate, în preajma sărbătorilor de iarnă, copiilor aflați în situația de risc social.

Proiectul a comportat 4 etape: identificarea grupului țintă, strângerea de fonduri sau resurse materiale, realizarea și distribuirea cadourilor.

În prima etapă s-au identificat 108 preșcolari și elevi aflați în situații dificile și cu o stare financiară precară, constituindu-se astfel grupul țintă, beneficiarii direcți ai campaniei.

A doua etapă s-a concretizat prin organizarea, conform tradiției, a unui târg de Crăciun unde au fost comercializate obiectele decorative confecționate de copiii de la grădiniță, de elevii claselor I – IV, felicitările și jucăriile donate de elevii claselor V–VIII, obiectele de îmbrăcăminte donate de elevii claselor IX – XII, obiecte decorative realizate de

elevii claselor a X-a și felicitări realizate de elevii claselor a IX-a. Au fost comercializate, de asemenea și picturi realizate de elevii Cercului de pictură al Liceul Teoretic Teiuș, coordonați de dl prof. Călin Cotoară, cu sprijinul Clubului Rotary Teiuș, elevii demonstrându-și abilitățile și competențele de antreprenariat.

Etapa de realizare și distribuire a cadourilor de către voluntarii campaniei "Cozonacul de Crăciun" le-a oferit oportunitatea de a experimenta că bucuria de a dăruia poate fi mai puternică și mai profundă decât bucuria de a primi. Astfel, în data de 20 decembrie, voluntarii au dăruit

pachetele celor 21 de elevi beneficiari din clasele ciclului primar de la Liceul Teoretic Teiuș, celor 36 de elevi beneficiari de la Centrul Cultural Educațional Multifuncțional PRO Romanes Teiuș precum și celor 17 copii beneficiari de la Asociația "Sfântul Apostol Petru" din Teiuș, iar în data de 21 decembrie, ultima zi a campaniei, cei 35 de beneficiari din Căpuș, școlari și preșcolari, i-au întâmpinat pe Moș Crăciun, pe Crăciunița lui și pe membrii Consiliului Elevilor – voluntari ai campaniei, cu cântece și poezii.

Scopul proiectului este redescoperirea solidarității umane și a tradițiilor românești

specifice Nașterii Domnului precum și sprijinirea persoanelor care se confruntă cu o situație materială precară, sensibilizarea opiniei publice și stimularea acesteia asupra problemelor cu care se confruntă comunitatea locală și educarea copiilor în spiritul democrației și voluntariatului.

În cadrul campaniei „Cozonacul de Crăciun” liceenii au reușit să înțeleagă că a fi voluntar înseamnă să ai puterea de a schimba lumea, să ai șansa de a te descoperi sau a te redescoperi, precum și să trăiești un sentiment inegalabil de împlinire sufletească. Campani

prin: atitudine, dorința de a fi mai bun și responsabilizare socială. Cred că follow up-ul acestei acțiuni va deschide noi orizonturi în modul de raportare al elevilor față de societatea și comunitatea în care trăim.

De asemenea, trebuie amintit că o dimensiune importantă a valorii voluntariatului este cea educativă. Voluntariatul are extraordinare valențe educative, fiind **o formă de învățare prin acțiune practică**, care poate genera dobândirea de cunoștințe și abilități. Indiferent că vorbim despre o învățare inductivă, care pornește de la situații generale – sau de la cunoștințe teoretice – care sunt apoi translatate în activități practice specifice, fie că vorbim despre o învățare deductivă, care pornește de la exemple particulare pe care apoi le translatează în norme generale sau în concepte teoretice, voluntariatul este o metodă potrivită de a învăța. Nefiind un proces rigid și formalizat, voluntariatul are farmecul flexibilității și al alegerii libere a voluntarului cu privire la majoritatea caracteristicilor activității sale, ceea ce îl face atractiv, învățarea fiind un efect al implicării, și nu un scop în sine al acesteia. De aceea de foarte multe ori voluntariatul a devenit modul în care tinerii fac cunoștință în modul cel mai concret cu puțință cu viitoarea lor meserie.

Organizatorul campaniei, Liceul Teoretic Teiuș – Consiliul Elevilor Teiuș s-a bucurat de sprijinul acordat de partenerii proiectului: Primăria Teiuș, Poliția Teiuș, Inspectoratul Școlar Județean Alba, Casa Corpului Didactic Alba, Clubul Rotary Teiuș.

FORMELE ȘI METODELE MUNCII INDEPENDENTE

Profesor Diniș Adam Cristina, Școala Gimnazială "Nicodim Ganea" Bistra

Educarea la elevi a spiritului de independență este o necesitate impusă de realitatea obiectivă. Elevii de azi trăiesc într-un climat social care este favorabil elanului, inițiativei și curajului în acțiune. Ei observă realitatea în continuă schimbare, sub acțiunea omului înarmat cu știința și tehnica în neconținut progres. De aceea, ei compară și gândesc. Desigur că experiența lor în acest sens este îngustă. Școala îi ajută pe elevi să-și dezvolte capacitatea de a se orienta corect în manifestările lor de independență. În al doilea rând, spiritul de independență este necesar pentru perioada când școala nu va mai fi de față, când omul integrat în societate este nevoit să învețe și să se adapteze singur. Prin educarea spiritului de independență noi pregătim elevii pentru viață.

Desigur că în această direcție rolul învățătorului este limitat, însă este necesar să se stimuleze corect unele elemente pe baza cărora se vor restructura acțiunea și gândirea independentă a elevilor în perioada următoare de școlarizare.

Este necesar ca învățătorul să cunoască cât mai bine gradul de independență la care ajung elevii săi pe parcursul celor patru ani de școlarizare. Depistarea gradului de independență se face în raport cu cunoștințele, priceperile și deprinderile de muncă independentă la care ajung elevii în continuă dezvoltare. În acest scop se folosesc: observarea organizată, convorbirile, anumite momente din lecție, activitățile practice și unele probe de evaluare. Prin observarea în cadrul lecțiilor se poate determina ritmul în care se manifestă spiritul de independență și măsura în care elevul se poate dispensa de „consultarea cu vecinii”. În cadrul activităților de joacă și în pauze se poate determina independența în acțiune. În cadrul temelor creatoare efectuate în clasă ori acasă se poate determina independența în gândire. Prin probele de evaluare și fișele individuale se poate determina nivelul la care și-au însușit elevii obișnuința de a lucra independent, precum și temeinicia cunoștințelor și a deprinderilor.

Nu se pot indica anumite teste speciale pentru depistarea spiritului de independență pentru că în munca instructiv-educativă cu elevii mici nu se poate separa activitatea independentă ca scop, de activitatea independentă ca mijloc. Folosim munca independentă ca mijloc înainte chiar de a fi realizată ca scop. Amintesc de exemplu una din probele pe care le aplicăm elevilor de clasă I chiar din primele zile: li se cere să deseneze, să „scrie” așa cum știu ei și ceea ce vor, pe o foaie de caiet. Constatările sunt apoi sistematizate pe categorii de cerințe: felul cum ține creionul, caietul, poziția corpului. Acestea dau repere cu privire la deprinderile elevilor, care sunt importante pe toată

perioada următoare. După atitudinea elevilor în timpul lucrului, putem deduce cât sunt de consecvenți cu ei înșiși. Pe baza interpretării acestor probe, învățătorul organizează munca instructiv-educativă, fiind mereu atent la toți elevii, încurajând ce este bun și îndreptând ce este greșit.

Pe măsură ce se dezvoltă capacitatea intelectuală a elevilor, de la o clasă la alta, se creează momente de muncă independentă cu grad de dificultate sporit. În acest mod spiritul de independență apare ca scop. Alternarea muncii conduse cu elemente de muncă independentă favorizează orientarea și stimularea spiritului de independență. Momentele de muncă independentă incluse în lecții trebuie să corespundă unor sarcini formative bine determinate: să compare, să interpreteze corect sensuri ale faptelor și ale evenimentelor, să selecționeze notele comune în vederea unei generalizări, să găsească soluții noi în rezolvarea unor probleme, să facă completări creatoare în legătură cu anumite fenomene observate.

În lectura „Judecata vulpii” după Petre Ispirescu, la clasa a III-a, momentul de muncă independentă poate fi introdus pentru a compara cele două alternative în care se găsea omul față-n față cu șarpele pe care-l eliberase și anume aceea de a se lăsa mâncat de șarpe sau de a se lupta cu el. Elevilor li s-a cerut să reflecteze asupra situației create și să-și spună propria părere. Ei au apreciat că ideea omului de a-l chema pe șarpe la judecată nu era altceva decât intenția omului de a câștiga timp în care să se orienteze asupra a ceea ce are de făcut, pentru a-și repara greșeala pe care o făcuse prin credulitatea lui pripită. Deci, reușita se datorează inteligenței omului. La dezvoltarea alegoriei și-au adus contribuția aproape toți elevii. Modul cum a fost pusă problema a solicitat mereu gândirea elevilor.

La lecțiile de matematică, momentele de muncă independentă pot fi incluse în rezolvarea exercițiilor și a problemelor. Este important ca învățătorul să se gândească și la modul cum pune elevii în situația de a lucra independent. Uneori indicațiile sunt mai ample, alteori mai succinte. Întotdeauna trebuie să fie sigur că au înțeles toți elevii ceea ce au de făcut și cu ce scop.

Unii elevi din clasele mici nu-și verifică munca proprie. Datorită acestui neajuns constatăm deseori lacune în ceea ce privește calitatea unei activități pe care o socotim avansată. De exemplu, elevii și-au însușit tehnica cititului, a scrisului, a calculului aritmetic, dar cu toate acestea ei redau eronat conținutul unei lecturi, fac greșeli repetate în scrierea independentă și obțin rezultate inexacte la operații aritmetice efectuate individual. Deprinderea de autocontrol se formează tot în momentele de muncă independentă. Pentru aceasta este necesar să fie puși în situația de a se autocontrola și corecta.

Exigențele în desfășurarea muncii independente trebuie să sporească în raport cu treptele de dezvoltare ale elevilor. În clasele a III-a – a IV-a li se poate cere să alcătuiască singuri planul de idei al unei lecturi, să alcătuiască compuneri libere, să localizeze pe harta de contur anumite obiective economice, să stabilească itinerarul unei excursii, ș.a.

La ora de abilități practice, elevii dovedesc inițiative creatoare, în funcție de tema pe care o au. La educație fizică, stimularea spiritului de independență se face mai ales la jocurile de mișcare. Când elevii sunt puși în situații de concurs ei participă cu toată însuflețirea la ridicarea prestigiului echipei din care fac parte. Încurajarea pe care i-o transmit coechipierii constituie pentru fiecare elev o dinamizare a potențialului său psihofizic.

În condițiile învățământului simultan, munca independentă cu elevii ocupă jumătate din timpul lecției, iar uneori cea mai mare parte a lecției. De aceea calitatea întregii munci instructiv-educative a învățătorului depinde de succesul organizării ei. Învățătorul trebuie să privească organizarea și efectuarea muncii independente a elevilor ca o problemă principală pe care trebuie să o rezolve întotdeauna just din punct de vedere metodic.

Nu trebuie să dăm în grabă lucrări independente, chiar dacă ele nu prezintă o importanță deosebită. În toate cazurile învățătorul trebuie să se pregătească temeinic pentru munca independentă: să se gândească la conținutul și la metodele de pregătire ale elevilor în vederea realizării, să țină evidența rezultatelor desfășurării ei. Numai o muncă corect organizată poate avea o puternică valoare educativă, îi poate disciplina pe elevi, poate dezvolta trăsături prețioase de caracter, poate să le trezească și să le întărească interesul pentru învățătură.

Bibliografie:

- Ionescu, M., *Clasic și modern în organizarea lecției*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1972
Ionescu, M., Ioan, Radu (coord.), *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
Ivanov, Cornelia, *Rolul învățătorului în dezvoltarea spiritului de independență la elevii din clasele I-IV*, în „Revista de pedagogie”, nr. 5, 1971
Nicola, Elena, *Activități de muncă independentă și jocuri didactice folosite în cadrul predării operațiilor cu numere*, în „Revista de pedagogie”, nr. 10, 1979
Modernizarea învățământului primar, (culegere metodică), în „Revista de pedagogie”, București, 1980

ASIGURAREA CARACTERULUI PRACTIC-APLICATIV AL PREDĂRII

Prof. învă. primar. Alecușan Elena-Gabriela, Școala Gimnazială „Axente Sever” Mănărade

Învățământul modern nu poate să rămână numai la teoretizări, dimpotrivă, el caută să sprijine aplicarea în forme variate a cunoștințelor teoretice în activitatea practică, să privească practica drept un criteriu pentru înțelegerea teoriei și mai ales un scop al învățării teoriei.

Principiul legării teoriei de practică formulează cerința ca *lecțiile să ofere suficiente ocazii de valorificare în practică a cunoștințelor teoretice și a capacităților învățate*.

Practica, experiența cu diversele ei forme, apar ca elemente necesare în însușirea cunoștințelor și în construirea cunoașterii personale, ca și în prevenirea teoretizării învățământului. Când elevii nu sunt învățați să-și valorifice practic cunoștințele, apare riscul ajungerii la formalism în învățământ.

În procesul aplicării practice a cunoștințelor are loc o îmbogățire a experienței de viață a elevilor. Ei reușesc să-și formeze și să-și consolideze deprinderi de muncă independentă, deprinderi practice. Se dezvoltă, de asemenea, spiritul de disciplină, de respect pentru muncă și produsele muncii. Elevii învață să deslușească adevărata însemnătate practică a cunoștințelor teoretice.

Ca modalități eficiente de asigurare a caracterului practic-aplicativ al predării se pot aminti:

- *învățarea centrată pe elev;
- *abordarea stilurilor de predare (vizual, auditiv, practic/kinestezic);
- *abordarea conținuturilor din perspectiva metodelor activ-participative;
- *aplicarea pe scară tot mai largă a jocului didactic;
- *predarea integrată (interdisciplinară, pluridisciplinară, transdisciplinară);
- *învățarea în cooperare;
- *desfășurarea unor lecții cu ajutorul calculatorului.

Conceptul de *învățare centrată pe elev* presupune pregătirea copiilor de azi pentru lumea de mâine. Acest lucru se poate realiza prin mutarea accentului de pe conținuturi pe nevoile reale ale elevului.

Procesul de predare are trei faze (PAR) :

1. **Prezintă (noile cunoștințe)**
2. **Aplică (exerciții diverse)**
3. **Recapitulează.**

Predarea integrată presupune ca ceea ce se dorește a se dobândi în procesul instructiv-educativ să se realizeze prin: intradisciplinaritate, interdisciplinaritate, transdisciplinaritate.

Intradisciplinaritatea se poate realiza de exemplu prin utilizarea operațiilor aritmetice în calcularea unor măsurători practice a masei corpurilor.

Interdisciplinaritatea se poate regăsi în utilizarea cunoștințelor despre relieful României în lecțiile de istorie care explică modul în care mediul influențează modul de viață al oamenilor.

Transdisciplinaritatea presupune stabilirea unor teme generale – *Prietenia, Anotimpurile, Școala și împrejurimile, Bucuriile iernii* – și tratarea acestora din perspectiva mai multor discipline de învățământ.

O atenție deosebită trebuie acordată metodelor utilizate în predare-învățare.

Acestea să fie centrate pe stimularea structurilor cognitive și operatorii, ca de exemplu: documentarea după surse de informații variate, observarea proprie, exercițiul individual, experimentul, activități care solicită efortul colectiv (de echipă, de grup).

Metodele didactice trebuie de asemenea să dea posibilitatea elevului să intervină nemijlocit în realizarea unor experimente, să - și îmbogățească singuri, în mod independent, cunoștințele, stimulând astfel dorința de a cerceta, de a căuta răspunsuri, de a colecționa diverse mostre din natură, imagini etc.

În funcție de personalitatea copilului și de obiceiurile sale sociale, unele proiecte propuse este bine să le realizeze singur, iar altele în grup. Unele vor solicita supraveghere de către învățător, altele pot fi aduse la îndeplinire doar de către elev. Activitățile solitare îl pot plictisi pe un elev, în timp ce un altul va fi speriat de activitățile în grup. Cu mult tact și delicatețe, învățătorul va trebui să rezolve aceste situații încercând să-i învețe pe elevi cum să colaboreze în cadrul grupului, cum să-și negocieze sarcinile și să-și ducă la îndeplinire atribuțiile asumate, să-i obișnuiască cu o privire critică a ceea ce au făcut ceilalți, dar și cu una autocritică asupra propriilor realizări.

Un lucru foarte important, dintre primele pe care un elev trebuie să le învețe, este să-și înregistreze observațiile, iar primul mijloc pe care acesta îl are la îndemână este *jurnalul experimentelor*.

Observațiile care vor fi înregistrate trebuie să conțină câteva puncte importante, ca exemplu :

- Data;
- Tema, titlul lucrării;
- Dispozitivul experimental, cu schemă (desen), dacă aceasta există;
- Materiale folosite;
- Ipotezele de lucru (dacă sunt date anticipat);
- Secvențele, etapele experimentului, investigației;
- Rezultatele, observațiile;
- Concluziile proprii.

Este de asemenea recomandabil ca de câte ori se oferă ocazia cunoștințele să facă referire la mediul natural apropiat din care vine elevul. Iată cum am conceput la geografie fișa cu titlul:

De la orizontul local la țară

Am avut bucuria de a vedea lumina zilei în casa mea de pe Strada ... , numărul ... din localitatea

În prezent sunt elev în clasa la Școala

Din acest an studiez și geografia. Așa am aflat că cerul nu se întâlnește cu pământul, căci acolo e

Satul meu e udat de râul Îl cheamă pe fratele său, pentru a se uni în orașul pe care poetul Mihai Eminescu l-a numit

Dealurile, încărcate cu râd în soare căci vinul de pe Târnave e cunoscut în întreaga lume.

Județul meu, județul se mândrește că pe teritoriul său a avut loc Marea Unire din 1 Decembrie 1918 de la Alba Iulia.

Dacă harta țării mele are culorile: verde, gălbui, maro, albastru înseamnă că are și și și precum și ape limpezi, cristaline sau litoral la Marea cea Neagră.

Sunt mândru că sunt român!

Semnează elev,

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan: „Didactica”, EDP, București, 2008;
2. Stanciu, Mihai: „Didactica postmodernă”, Ed. Universității Suceava, 2013;
3. Mândruț, Octavian: Geografia României, caietul elevului, Editura All, București 2016.

„SUNTEM CEEA CE MÂNCĂM”

Prof. Florea Mariana – Elena, Școala Gimnazială Almașu – Mare

În luna noiembrie 2017, în cadrul Școlii Gimnaziale Almașu – Mare jud. Alba, s-a desfășurat Proiectul educațional **„MÂNCÂND SĂNĂTOS, NE PROTEJĂM VIAȚA”**, acesta fiind coordonat de prof. consilier educativ, Florea Mariana – Elena. Proiectul și-a propus să promoveze principiile unui regim de viață sănătos în rândurile preșcolarilor și a elevilor claselor I- IV și VI-VIII; aceștia să conștientizeze importanța unei alimentații sănătoase în dezvoltarea organismului și să aplice corect regulile de igienă în alimentație.

Obiectivele proiectului au fost promovarea deprinderilor care contribuie la menținerea unei vieți sănătoase, creșterea numărului de copii care consumă fructe și legume, a celor care consumă apă zilnic în locul băuturilor carbogazoase și care fac mișcare riguroasă în fiecare zi; dezvoltarea deprinderilor de a munci în echipă, de a coopera, de a dăru, de a relaționa.

Am ales luna noiembrie, ca luna de derulare a activităților proiectului pentru a puncta *Ziua Mondială a Alimentației*, ca un feedback al acestor activități desfășurate pe plan mondial din luna octombrie.

În cadrul proiectului s-au desfășurat activități de informare sub formă de prezentări power point cu tema: „O alimentație sănătoasă pentru o viață sănătoasă”, a avut loc consilierea elevilor cu privire la importanța apei pentru organism dar și la efectele nocive ale băuturilor carbogazoase; elevii au realizat și o expoziție de desene: „Învăț să măncânc sănătos” finalizate cu diplome și premii. La începutul proiectului, am aplicat chestionare inițiale referitoare la un stil de viață sănătos atât pentru elevi în cadrul orelor de dirigiență, cât și pentru părinți în cadrul orelor de consiliere.

De asemenea, în cadrul activității **„Prietenele noastre, fructele și legumele”**, elevii au consumat zilnic în pauze, fructe și legume cât și apă potabilă în locul sucurilor carbogazoase; iar prin activitatea **„Să ne relaxăm prin mișcare”**, aceștia au efectuat în pauze timp de o lună, coordonați de profesorul de serviciu pe școală, gimnastică în curtea școlii. Menționez că așteptau cu mare nerăbdare această activitate zilnică, ceea ce înseamnă că, chiar le plăcea, lucrând cu mare entuziasm și seriozitate exercițiile fizice. Pentru a descoperi cât de sănătos se mănâncă, în cadrul activității **„Cine mănâncă cel mai sănătos?”** elevii și-au notat timp de o săptămână în carnețel tot ce au mâncat, după care au realizat propria piramidă alimentară împărțind produsele în grupe de alimente, desenând sau scriind cuvintele pentru a arăta toate grupele de alimente pe care le-au consumat cât timp și-au înregistrat obiceiurile alimentare; împreună am studiat piramida comentând fiecare grup de alimente dacă a fost reprezentat sau nu; am analizat dacă au mâncat sănătos și dacă ar trebui să facă schimbări.

Și nu în ultimul rând, am avut și o activitate de voluntariat, elevii au strâns alimente pe care le-au donat copiilor cu CES și celor defavorizați din școala noastră.

La finalul proiectului toți elevii au primit diplome de participare pentru toate activitățile desfășurate. Deci a mânca sănătos reprezintă în societatea contemporană, nu numai o problemă vitală pentru o mare parte din populația globului, ci și o cerință majoră pentru desfășurarea normală a vieții internaționale. Corpul omenesc are nevoie de mâncare pentru a furniza energie, pentru a repara țesuturi și pentru a ne menține în formă.

Proiectul a avut un succes foarte bun la nivelul școlii și împreună cu întreaga echipă de proiect ne dorim ca și pe viitor să mai derulăm astfel de activități.

STUDIU - DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR- OBIECTIV PRIORITAR AL ȘCOLARITĂȚII MICI

Înv. Marc Aurica- Școala Gimnazială Cîmpeni

Cu toții, părinți și dascăli, ne dorim un copil creativ, imaginativ care să picteze așa cum altcineva nu a mai făcut-o, să scrie cele mai originale compuneri sau să danseze pe orice melodie? Sigur că nu e deloc ușor și adesea ne gândim dacă acei copii atât de talentați pe care îi vedem la televizor sau pe scenă, au fost pregătiți de mici pentru asta, sau pur și simplu sunt talentați și atât.

Cum să descoperim talentele și înclinațiile micuților noștri, cum să le cultivăm și să ținem seama de ele când alegem grădinița, școala, activitățile din timpul liber al copilului, sunt probleme la care ne gândim de multe ori.

Încă de mic, îl putem implica în tot felul de activități casnice și artistice. Cele artistice nu trebuie să fie pretențioase sau costisitoare. Cu cât sunt lucrurile mai simple, cu atât creativitatea și originalitatea vor fi mai mult stimulate.

Se știe că la vârste mici potențialul intelectual al copiilor este acompaniat de o curiozitate veșnic trează și activă, de receptivitate, sensibilitate, predilecție pentru inedit. Imaginația bogată le înlesnește combinațiile noi și surprinzătoare, acceptarea ambiguității, a surprizei și crearea fantasticului. Odată ajuns la școală învățătorul trebuie să creeze o atmosferă permisivă, lipsită de rigiditate, iar elevii, eliberați de tensiuni, teamă, frică de pedeapsă ori admonestare, vor trăi într-un climat care favorizează comunicarea și conlucrarea. Chiar și cei cu tendințe spre pasivitate, neobișnuiți cu efortul intelectual, vor prinde gustul activității creatoare eliberându-și treptat energiile latente psihice și dobândind dorința de autoafirmare.

Modalitățile prin care poate fi stimulată imaginația și creativitatea sunt multiple. Ea se poate face prin jocuri de tipul: „Eu spun una, tu spui multe”, „Continuă propoziția!”, „Găsește cât mai multe însușiri pentru...”, „Cum poate fi: soarele, un zâmbet, o privire...”, „Ce pot face cu ochii mei, mâinile mele, mintea mea?”, „Ce crezi că face codrul, soarele, norul,...”, „Dacă aș fi... ce aș face?”. Unele jocuri pot fi organizate frontal, altele individual sau pe echipe.

Dintre metodele active care stimulează gândirea și creativitatea, valorifică experiența proprie a elevilor, dezvoltă competențe de comunicare și relaționare, de deliberare pe plan mental și vizează formarea unei atitudini active amintim: discuția, dezbateră, jocul de rol, jocul didactic, proiectul tematic, studiul de caz și altele.

Discuția are semnificația unui schimb reciproc și organizat de informații și idei, de impresii și păreri. Asigură crearea unei atmosfere de deschidere, facilitează intercomunicarea și acceptarea punctelor de vedere diferite, statornicirea unui climat democratic la nivelul clasei. Prin discuție se exersează abilitățile de ascultare activă și de respectare a regulilor de dialog. Desigur, există reguli care se respectă și care vor fi cunoscute de elevi. Moderatorul discuției are grijă să orienteze cu subtilitate răspunsurile copiilor, să lanseze întrebări care să provoace continuarea discuției. Ex: „De ce credeți că...?”, „De ce s-a întâmplat asta?”, „Se putea întâmpla și altfel? Cum?”, „Ce ai fi făcut tu într-o astfel de situație?”, „Ce crezi că a simțit personajul?”. Aceste întrebări îi ajută pe elevi să aprofundeze problema pusă în discuție, să-și clarifice perspectiva asupra cazului, să înțeleagă cauzele și efectele. De asemenea elevii sunt învățați să devină capabili de a exprima empatic, iar unele întrebări stimulează dezvoltarea morală a acestora.

Jocul de rol se bazează pe ideea că se poate învăța nu numai din experiența directă ci și din cea simulată. A simula este similar cu a mima, a te preface, a imita, a reproduce în mod fictiv situații, fapte. Scopul este de a-i pune pe participanți în ipostaze care nu le sunt familiare, tocmai pentru a-i ajuta să înțeleagă situațiile respective precum și pe alte persoane care au puncte de vedere diferite. Prin jocul de rol elevii pot învăța despre ei înșiși, despre persoanele și lumea din jur, într-o manieră plăcută și atrăgătoare.

Rețeaua de discuții urmată de dezbateră - are drept finalitate aprofundarea unei teme prin dezbateră aspectelor implicate. Se poate utiliza cu succes în cazul în care tema permite abordări

contradictorii (ex: în povestea „Capra cu trei iezi” se poate încerca apărarea lupului, culpabilizarea caprei care nu și-a protejat bine iezi etc)

Brainstormingul – stimulează creativitatea, provoacă și solicită participarea activă a elevilor, dezvoltă capacitatea de a trăi anumite situații, de a le analiza, de a lua decizii, optimizează dezvoltarea relațiilor interpersonale. Un principiu al brainstormingului este: cantitatea generează calitate. Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile și inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare.

Știu / Vreau să știu / Am învățat - Cercetările în domeniu au arătat că învățarea este optimizată atunci când se bazează pe cunoaștere și experiențe anterioare ale elevilor care permit acestora să lege ceea ce știu deja de noile informații care trebuie învățate. Aceste metode precum și celelalte amintite, trebuie adaptate în funcție de temă, îmbinându-le cu cele tradiționale.

Folosind aceste metode contribuim la instalarea în clasă a unui climat de muncă, de interes pentru carte, de respect pentru informația scrisă, de încredere și deschidere spre imaginație și creativitate. Prin tot ceea ce se desfășoară în clasă elevul simte că toate cunoștințele dobândite și toate activitățile sunt destinate formării lui ca om și că școala în care învață azi este realmente o largă deschidere spre viață și spre problemele ei de bază.

Bibliografie:

Robert Dottrens, A educa și a instrui, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;

Marian Ilie, Elemente de pedagogie generală, Editura Mirton, Timișoara, 2005;

Revista Învățământul primar, Editura Discipol, București, 2000

ETAPE PARCURSE ÎN DELIMITAREA FRAZEI ÎN PROPOZIȚII

Prof. Marinescu Sabina-Victoria, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

În articolul de față, ne propunem să facem câteva recomandări privind tehnica analizei unei fraze, mai precis etapele parcurse în delimitarea unei fraze în propoziții. Socotim că este foarte util ca elevul să cunoască această tehnică, să o aplice pe text într-o ordine logică pentru a-i fi mai ușor în delimitarea corectă a propozițiilor care alcătuiesc o frază și în recunoașterea felului lor, aceasta, deoarece practica evaluării naționale pentru clasa a VIII-a la limba și literatura română continuă să se bazeze pe această tehnică.

Pentru analiza sintactică a unei fraze, se recomandă în primul rând **citirea cu atenție a textului**, întrucât numai prin înțelegerea corectă a semanticii acestuia pot fi sesizate relațiile logice și gramaticale care se stabilesc între propozițiile ce alcătuiesc fraza respectivă. Lecturând textul până când mesajul transmis de acesta este înțeles, elevul poate repera raporturile sintactice stabilite între propoziții, observă intercalările și incidentele, elipsa și inversiunile, rolul pauzei și al intonației.

A doua etapă este **sublinierea predicatelor**. În acest punct, elevul trebuie să fie atent la propozițiile cu predicat subînțeles, ca în exemple de tipul: *Nu vin mâine, ci √ poimâine. (√vin)* sau în situația când lipsește verbul copulativ: *Caii-s buni, dar hamurile √ slabe (√ sunt, ori în situația în care se subînțelege verbul auxiliar din alcătuirea diatezei pasive: Casa a fost demolată și √ părăsită de proprietari. (√ a fost părăsită)*

Urmează apoi **numerotarea predicatelor**. Numărul lor indică numărul propozițiilor din frază.

Un al treilea pas este **încercuirea elementelor de relație subordonatoare**:

- conjuncții subordonatoare; că, să, ca să, dacă, de (dacă, deși, încât), până (până să, până ce), fiindcă, întrucât, deoarece, deși, încât etc;

- b) locuțiuni conjuncționale subordonatoare; până să, până ce, pentru că, din cauză că, din pricină că, pentru ca să, fără să, ca și cum, ca și când, măcar să, măcar de, cu toate că etc;
- c) pronume relative (cu sau fără prepoziție) și adjective pronominale relative; care, cine, ce, ceea ce, cât, câtă, câți, câte;
- d) pronume nehotărâte (cu sau fără prepoziție) și adjective pronominale nehotărâte: ori(și)cine, ori(și)care, ori(și)ce, ori(și)cât etc;
- e) adverbe relative (cu sau fără prepoziție): unde, când, cum, cât;
- f) adverbe nehotărâte (cu sau fără prepoziție): ori(și)unde, ori(și)când, ori(și)cum, ori(și)cât.

În această etapă, atenția elevului trebuie să se îndrepte asupra următoarelor aspecte:

1. la situațiile când nu încercuim conjuncția subordonatoare **să**:

- a) când verbul la modul conjunctiv are valoare imperativă:

Să-i spui că-s sănătos. (spune-i)

- b) când intră în alcătuirea timpului viitor popular:

Am aflat că o să sosească mâine.

- c) când verbul la modul conjunctiv are în față alt element de relație subordonator:

Știe ce să facă.

2. la situațiile în care conjuncția subordonatoare ocupă alt loc decât locul întâi în șirul elementelor de relație subordonatoare alăturate, elevul trebuie să țină seama de faptul că fiecare dintre ele introduce câte o propoziție subordonată:

*Știu [că [dacă vrei]] [să iei notă mare la examen] **trebuie**] [să înveți].*

3. la situațiile în care adjectivul pronominal relativ sau nehotărât are în față prepoziție, acesta se ia singur:

Am aflat [pe câți copii mizezi].

A patra etapă constă în **delimitarea propozițiilor subordonate**, cu paranteze drepte, [...]. Acestea încep, de obicei, de la cuvântul încercuit, adică de la elementul de relație subordonator.

A cincea etapă reprezintă **delimitarea propozițiilor principale** cu bare drepte, [...], pentru a le deosebi mai ușor de cele subordonate.

Ultima etapă o constituie **rezolvarea cerinței date** în exercițiu, de obicei, în ultimii ani, aceasta fiind transcrierea propozițiilor subordonate dintr-o frază dată cu precizarea felului acestora. Această ultimă etapă nu se poate rezolva, dacă nu se respectă celelalte, indiferent de lungimea frazei, deși elevii sunt tentați să le extragă fără a proceda corespunzător.

DESPRE ȘCOALA DIN ZIELELE NOASTRE....

*Prof. inv. preșc. Morar Cristina Adriana
G.P.N. Cionești, Liceul Tehnologic „Tara Moților” Albac*

”Toată viață este o școală.” - Comenius

Noțiunea de succes s-a transformat, s-a schimbat de la o generație la alta, în pași rapizi și amețitori. Școlile țin pasul tot mai greu, iar toate schimbările nu au făcut din școală decât un „poligon de tragere” în care se experimentează an de an diferite: metode, manuale, moduri de abordare și doar o mică parte se dovedesc a fi utile!!!!

Ce putem face noi, părinții și cadrele didactice ca să atenuăm decalajul acesta între inerția școlii și presiunea amețitoare a lumii de azi și de mâine? Ce contează, cu adevărat, chiar acum, în formarea unui copil? Contează foarte mult parteneriatul dintre școală și familie, dar un parteneriat deschis cu „cărțile pe masă” nu doar fictiv, pe foaie.

Un parteneriat înseamnă că eu să pot să îmi spun părerea clară asupra unui aspect și să contribui la îmbunătățirea actului educațional atât ca părinte, cât și cadru didactic. Cadrele didactice (și aici mă refer de la: educatoare, învățătoare, profesori pe diferite specialități, psiholog școlar - acolo unde există, directorul unității și chiar personalul auxiliar) să se implice în cunoașterea

copilului și a familiei din care provine; iar familia ar fi foarte bine să treacă „destul de frecvent” pe la școală pentru a cunoaște cât mai bine cadrele didactice cu care copiii intră în contact, să le cunoască toți colegii pentru a vedea ce influență exercită asupra copilului. În același timp activitățile curriculare și extracurriculare trebuie făcute cunoscute/popularizate și familia să fie implicată; aici poate fi vorba de o lecție demonstrativă, o excursie, drumeție, serbarea unui eveniment, ajutorarea unor familii nevoiașe (cu siguranță în fiecare comună sau oraș există!!) și exemplele pot continua.

Dacă partenerii în educație ar ajunge să se cunoască mai bine, copilul nostru (al familiei și al școlii) ar fi cel care ar avea de câștigat din toate punctele de vedere: al socializării, în potențialul cognitiv, în formarea armonioasă a caracterului și nu în cele din urmă în dezvoltarea fizică; toate acestea contribuind la adaptarea într-o continuă lume a schimbării și la formarea lui ca viitor om integru al societății de mâine!!!

Dacă privim puțin în spate (în timp), pe vremea când de abia se introdusesse cartea și școala în lume, activitățile ce nu țineau de școală erau mult mai puține și mai neatractive față de cele din ziua de astăzi.

Partea grea în aducerea copiilor spre educație era chiar lipsa educației în familie, majoritatea proveneau din familii de țărani, iar aceștia erau obișnuiți numai cu activitățile agricole alături de părinți. Aducerea lor spre educație era mai greu de făcut, fiind ceva neobișnuit, ceva nou. Unul câte unul, părinții au fost convinși că numai cu educație copii pot evolua atât ei cât și urmașii lor. Copiii nu erau obișnuiți cu această activitate nu tocmai plăcută la început, dar totuși an după an, școala a devenit din ce în ce mai importantă.

Lucrurile s-au schimbat puțin iar situația o cunoaștem cu toții, educația înainte de a o face cadrul didactic, vine de la părinți și din mediile în care trăiesc și pe care le frecventează copii, de pe canalele media și mai nou de pe internet unde mai toți copiii ”sunt clienți fideli!”

În prezent însă, elevii nu mai sunt interesați de școală cum erau generațiile anterioare. Interesul pentru învățatură scade odată cu apariția mai multor tentații, ceea ce îi distrage pe elevi de la activitățile școlare. Totodată, unii părinți au așteptări mult mai mari decât capacitățile copilului de a învăța și dau vina pe profesori că nu reușesc să atragă copiii către învățatură. Numărul elevilor ce lecturează din plăcere a scăzut odată cu evoluarea tehnologiei (ceea ce este puțin contradictoriu!!) și continuă să scadă pe zi ce trece.

Activitățile preferate ale adolescenților din ziua de azi sunt să iasă în oraș cu prietenii, să folosească excesiv telefonul mobil, să se joace la calculator și să utilizeze site-urile de socializare, folosindu-și tot timpul lor liber, dar și cel în care ar trebui să se pregătească pentru școală, pentru ieșiri în aer liber. Deși școala nu este privită cu ochi buni de toți elevii, ea este necesară pentru a-ți dezvolta capacitățile mentale, pentru a-ți putea forma o gândire practică și logică și nu în cele din urmă pentru a-ți găsi un loc cât mai bun de muncă conform dictonului „Cine are carte, are parte!”.

Este adevărat că dăm olimpici de mare valoare! Este adevărat că româna (datorită angajaților români) este a doua limbă vorbită la Microsoft, corporația spre care tot mai mulți IT-iști tind. Ce înseamnă asta...? Că avem un potențial bun, dar că îl exploatăm foarte prost, iar câteva din cauze, în opinia mea, trebuie căutate mai adânc atât în sistemul de învățământ cât și în implicarea familiei în școală!

În contextul unor decalaje clare între modernizarea societății și sistemul tradițional românesc, cu toții avem nevoie de repere la care să ne raportăm, de informații actualizate și de o socializare pe măsură. De asemenea avem nevoie de specialiști în educație, care să ne deschidă ochii spre lumea de mâine, să ne ajute să conștientizăm nevoile reale ale copiilor noștri, să creăm parteneriate viabile între profesor-părinte-elev pentru binele comun al tuturor părților implicate în educație.

Maturitatea, înțelepciunea și experiența noastră, a tuturor celor responsabili de evoluția personalității copiilor, împreună cu un sistem educațional competent pot contribui cu succes la evoluția pozitivă a noilor generații, a oamenilor „de mâine”, iar dragostea îmbinată cu rațiunea și bazate pe cunoștințe precise reprezintă o garanție a succesului în educație.

Bibliografia: www.anidescoala.ro, www.suntpitic.ro, www.simplu.mixnet.ro, www.didactic.ro

STUDIU- „ȘCOALA PĂRINȚILOR” - UN MIJLOC DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL PREUNIVERSITAR

Înv. Gligor Dana - Școala Gimnazială Cîmpeni

"Spune-mi și o să uit. Arată-mi și poate n-o să-mi amintesc. Implică-mă și o să înțeleg."
(proverb american)

O componentă importantă în actul educațional o constituie implicarea familiei, factorul educativ prioritar, în familie începându-și pregătirea pentru viață viitorul elev. Contribuția familiei este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic. Implicarea părinților în procesul instructiv-educativ determină pe aceștia să înțeleagă că responsabilitatea școlii și a familiei converg spre un scop comun.

Orice părinte se întreabă: *"Sunt un părinte bun pentru copilul meu?"* sau *"Ce înseamnă sa fii un părinte bun?"*. Din dorința de a încerca să găsești răspunsuri la asemenea întrebări este binevenit un astfel de proiect educațional, pe parcursul căruia se realizează o strânsă legătură cu părinții, implicându-i în activități comune cu copiii lor. Prin activitatea de parteneriat cu părinții ne asigurăm un sprijin în propria activitate. Învățându-i pe părinți să se implice în dezvoltarea copiilor lor, întărim interacțiunile și relațiile dintre părinți și copii. Prin cooperarea reală și comunicarea cu părinții, școala pune bazele unei unități de decizie și de acțiune între cei doi factori. De asemenea, activitățile cu părinții duc la rezolvarea situațiilor - problemă, a conflictelor posibile și a situațiilor de risc în dezvoltarea copilului.

Implicarea activă a părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale propriilor copii au ca rezultat că ei realizează că problemele lor sunt și ale altor părinți, că este util să discute despre situațiile cu care se confruntă, află căi și modalități de rezolvare a problemelor. Între unii părinți se înfiripează relații de încredere și cooperare, învață să accepte asistență specializată, să ceară ajutor atunci când au nevoie. Informațiile primite și abilitățile dobândite le dau încredere și competențe sporite.

Pentru asigurarea unei optime colaborări între familie și școală, alinierii la cerințele școlii și cele impuse de idealul socio- educațional, este prioritară educația acestora și se cer remarcate trei direcții de acțiune:

a. sprijinul emoțional (a se da părinților ocazia de exprimare a emoțiilor fără critică sau condamnare);

b. sprijinul informațional (a li se da părinților ocazia de a înțelege propria situație și cea a educației copilului lor)

c. sprijinul instrumental (ajutor în rezolvarea problemelor care țin de educația copilului).

Educația părinților poate fi:

- o educație a educației copilului;
- un studiu al dezvoltării copilului;
- formare de abilități de comunicare și analiză a copilului;
- un examen cognitiv al sarcinilor secvențiale în creșterea, dezvoltarea și educarea copilului.

Consilierea părinților constituie o oportunitate pentru a identifica cauzele ce perturbă comunicarea lor cu copiii, pentru îmbunătățirea relațiilor dintre părinți și copii în vederea evitării eșecului în procesul de formare a personalității lor.

Un raport asupra relațiilor dintre școală și familie în țările Comunității Europene, bazat pe cercetări comparative, documentare și empirice (prin ancheta de opinie cu chestionare) enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

a. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor (legislația reflectă astfel libertatea părinților de a-și crește copiii așa cum doresc);

b. există diferențe între țări privind măsura în care părinții pot alege între diferitele școli și cursuri pe care să le urmeze copiii lor, măsura în care părinții trebuie consultați de responsabili școlari etc.);

c. învățământul nu este decât o parte din educația copilului, o bună parte a educației petrecându-se în afara școlii.

d. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și cadrele didactice) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Pe parcursul anilor cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala. Astfel, se poate spune că pentru reușita procesului instructiv – educativ este importantă relația familie – școală, de aceea școala trebuie să acorde o atenție deosebită comunicării cu copiii și cu familiile acestora.

Bibliografie:

1. Iucu, R., *Managementul și gestiunea clasei. Fundamente teoretico-metodologice*, Ed. Polirom, Iași, 2000.
2. Joița Elena, *Management educațional. Profesorul manager: roluri și metodologie*, Editura Polirom, Iași, 2000.
3. *Revista învățământului primar, revistă dedicată cadrelor didactice*, nr. 2-4 , Editura Miniped, București, 2004.

EDUCAȚIA ÎN SECOLUL INFORMATIZĂRII

Prof. Mihalțan Maria, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

„Educația nu înseamnă umplerea unei găleți, ci aprinderea unui foc” – William Butler Yeats

Trăim cel mai dinamic secol în ceea ce privește informația, computerizarea vieții și a profesiilor, educația. De aceea, rolul școlii nu ar mai trebui să fie acela de a umple capul elevilor cu informații. În schimb, școala ar trebui să fie un loc care să îi inspire pe elevi să fie curioși în privința lumii în care trăiesc.

Copiii se nasc niște exploratori și atunci când devin mai mari tot ceea ce-și doresc este să-și lărgască orizontul cunoașterii și să-și exploreze propriile limite. Să nu le înăbușim această curiozitate, făcându-i să-și petreacă copilăria pregătindu-se doar pentru a trece un test școlar sau altul, rigide, care înăbușă creativitatea și gândirea independentă. Abilitatea de a se adapta schimbărilor și de a învăța ceva nou ar trebui să fie apreciată mai presus de toate. Au trecut zilele în care oamenii își alegeau o profesie pe care o practicau pentru tot restul vieții lor. Oamenii trebuie să știe cum să învețe ceva nou de mai multe ori în viața lor și acest lucru nu este necesar doar pentru a-și aduce în continuare propria contribuție în societate, ci și pentru că acum cunoașterea noastră despre lume progresează incredibil de repede. Acest lucru nu trebuie să-i preocupe doar pe cei din generația tânără, adulții trebuie, de asemenea, să se preocupe de educația lor, deoarece majoritatea cunoștințelor dobândite în școală vor fi în curând depășite. Ar trebui să renunțăm la practica prin care copiii sunt adunați, în mod arbitrar, în săli de clasă și forțați să învețe cu toții același lucru și în același ritm. Avem capacitatea să personalizăm procesul de învățare pentru ca acesta să se potrivească nevoilor și dorințelor fiecărui elev. Există deja mai multe platforme de învățare online, unde sunt predate o mulțime de cursuri de interes pentru elevi.

Învățarea activă ar trebui să fie condusă prin teme. Nu ar trebui să mai avem lecții în care elevii își notează informațiile de pe o tablă, ci mai degrabă elevilor ar trebui să le fie atribuite teme pe care să le rezolve și toate instrumentele necesare pentru a afla cum se rezolvă problemele (imprimante 3d, medii virtuale de învățare, ecrane interactive, Internet etc). Pe de alt parte, învățarea pasivă nu ar trebui să fie rigid structurată. Elevilor ar trebui să li se indice subiectele de învățat și o varietate de materiale educaționale care îi pot ajuta să învețe (cărți, podcast-uri,

prezentări video, tururi virtuale etc). Sălile de clasă trebuie să fie reproiectate, astfel încât acestea să fie spații de creație care promovează curiozitatea și stimulează în același timp interacțiunea socială creativă între colegi. Scopul educației nu ar trebui să fie trecerea testului A sau a testului B. Dacă elevii sunt obsedați de note sau punctaje atunci dispare bucuria de a învăța. Scopul educației ar trebui să fie acela ca elevii să primească cunoștințele de bază și să-și dezvolte creativitatea și abilitatea de comunicare și de lucru în echipă. De asemenea, elevii ar trebui să știe că pot studia orice disciplină școlară. De multe ori auzim că unii oameni nu pot studia matematica sau că nu pot desena. Alte discipline, cum ar fi fizica, ne sunt prezentate ca fiind mult prea complexe pentru ca majoritatea oamenilor să le înțeleagă.

Ceea ce trebuie să reținem este că cu toții trebuie să acumulăm un anumit nivel minim de cunoștințe din orice disciplină de studiu.

O mare parte din afirmațiile de mai sus ar putea părea idealiste sau nerealiste, dar este nevoie de schimbări radicale în educație dacă vrem ca generațiile tinere să fie pregătite pentru schimbările din viitor.

Bibliografie:

Chiș, V. (2005), Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competențe, Ed. Cărții de Știință, Cluj-Napoca

www.It's Time to Rethink How We Are Educating Our Children

PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CREȘTINI, CRĂCIUNUL A SOSIT!

Prof. inv. primar Țira Ioana Maria, Colegiul Tehnic „Alexandru Domșa” Alba Iulia

PERIOADA DESFĂȘURĂRII : 2 XII – 20 XII 2017

INSTITUȚIILE IMPLICATE ÎN PROIECT:

Colegiul Tehnic ” Al. Domșa” Alba Iulia

Liceul de Muzică și Arte Plastice "Regina Maria" Alba Iulia

SCOPUL: Însușirea de către elevi a unor cunoștințe despre anotimpul iarna și despre sărbătorile de iarnă. Sensibilizarea elevilor față de nevoile unor copii din cadrul Casei de tip familial „Sfânta Maria”. Sărbătorirea într-un mod deosebit a sărbătorilor de iarnă. Păstrarea unor tradiții și obiceiuri de sărbători.

OBIECTIVE:

- sistematizarea cunoștințelor despre anotimpul iarna și despre sărbătorile de iarnă, antrenând capacități dobândite la nivelul tuturor domeniilor;
- formarea deprinderilor necesare realizării unor felicitări, ornamente, tablouri etc.;
- cultivarea și educarea sentimentelor de dragoste și admirație față de Dumnezeu și Iisus, față de tradițiile și obiceiurile strămoșești ;
- exersarea deprinderii de lucru în echipă, pe grupe;
- dezvoltarea capacității de explorare și investigare a realității;
- cultivarea dorinței elevilor de a cunoaște copii cu probleme cu care să comunice, să coopereze, să interacționeze; educarea copiilor în spiritul înținerii semenilor;
- dezvoltarea gândirii independente, a inițiativei, a imaginației, a solidarității;
- consolidarea capacității de a trăi emoții pozitive;
- colaborarea mai strânsă dintre școală, familie și comunitatea locală în scopul atingerii obiectivelor propuse în prezentul proiect;
- stimularea comportamentului participativ al elevilor la diferite acțiuni; atragerea lor în organizarea unor activități cu caracter extracurricular.

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	Perioada	Modalități de realizare	Locul de desfășurare	Invitați
1.	4-19 dec.2017	A sosit iarna! Discuții despre schimbările ce se petrec în natură în acest anotimp și despre sărbătorile de iarnă.	Sala de clasă	-
2.	4-22 dec. 2017	Ne pregătim să întâmpinăm Crăciunul Realizarea de ornamente pentru sala de clasă și Bradul de Crăciun, pregătirea programului artistic.	Sala de clasă	Elevii Liceului de Muzică și Arte Plastice
3.	5 dec. 2017	Sărbători de iarnă Să aflăm mai multe despre Sf. Nicolae, despre Crăciun și despre celelalte sărbători de iarnă.	Sala de clasă	-
4.	15-19 dec. 2017	Un dar din inimă pentru cei dragi Pregătirea unor felicitări de Crăciun	Sala de clasă	-
5.	6-20 dec. 2017	Astăzi, de Crăciun, nu uita, române, să fii bun! Adunarea unor ajutoare pentru copiii de la Casa de tip familial „Sfânta Maria”	Sala de clasă	-
6.	19 dec. 2017	„Magia Crăciunului” Prezentarea programului artistic pregătit pentru această ocazie.	Sala festivă a Liceului de Muzică și Arte Plastice	Părinți
7.	20 dec. 2017	Creștini, Crăciunul a sosit! - Vizitarea Casei de tip familial „Sfânta Maria”, oferirea de daruri copiilor.	Casa de tip familial „Sfânta Maria”	Elevi și cadre didactice

RESURSE :

- umane: elevi, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai instituțiilor locale
- temporale: decembrie 2017
- materiale: filme, fișe, prezentări PowerPoint, povestiri, imagini, texte literare, program artistic, C.D.-uri, acuarele, coli de desen, pensule, hârtie colorată, glasată, creponată, lipici, foarfeci, sorcove, clopoței, costume pentru scenetă, păpușă, iesle, paie, toiaș, obiecte și ornamente de brad, brad, aparat foto, xerox, calculator, cadouri etc.

ARGUMENTUL PROIECTULUI:

Natura constituie una dintre componentele esențiale ale supraviețuirii speciei umane. Interesul și dragostea pentru natură sunt, la majoritatea elevilor, instinctive. În plus comportamentele și convingerile formate copiilor la o vârstă cât mai fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața. De aceea, în educația realizată în școală trebuie să pornim de la interesul firesc al elevilor pentru cunoașterea schimbărilor petrecute în natură, de la modul în care acestea influențează atât plantele și animalele dar și viața și activitatea omului ceea ce reprezintă, în general, mediul pentru ei.

Educația se realizează mai ales la nivel afectiv, îndeosebi prin accentuarea aspectelor ce țin de legăturile emoționale, deoarece natura, prin frumusețea ei, sensibilizează sufletul copiilor, înlătură oboseala, creează bună dispoziție, ne ajută să ne cunoaștem mai bine.

În preajma Sărbătorilor de iarnă trăim nostalgia desăvârșirii noastre spirituale, deoarece Sărbătorile de Crăciun ne transpun pe un tărâm spiritual remarcabil. Ne împăcăm cu noi înșine și cu semenii noștri, prin iubire și iertare, prin bucuria de a fi împreună și a deveni mai buni, mai darnici.

Un rol important în decizia de alegere a temei l-au avut întrebările elevilor pe care le pun de fiecare dată la început de iarnă: „Când vine Moș Crăciun?”, „Dar Moș Nicolae?”, „De ce vine Moșul doar iarna?”, „De unde are el așa de multe daruri?” etc.

Implicarea în acest proiect le dă ocazia copiilor să-și consolideze unele cunoștințe despre Sărbătorile de iarnă, despre tradițiile și obiceiurile românești pe care le știm de la strămoșii noștri, din dorința de a păstra vie frumusețea și prospețimea lor.

Educatorul tuturor timpurilor este cel care se gândește și la sensibilizarea comunității în care trăiește în legătură cu realitățile crude, de neimaginat, uneori, pe care le trăiesc unii din semenii noștri, adulți și copii.

Atunci, când cu eforturi materiale minime, dar cu multă iubire se poate pune un mic stâlp de rezistență la întărirea încrederii în ceilalți, nici un sacrificiu nu este prea mare. Pornind de la aceste gânduri, am hotărât împreună cu elevii să desfășurăm acest proiect „Creștini, Crăciunul a sosit!” în cadrul căruia vom demara și acțiunea de întrajutorare umanitară pentru copiii din Casa de tip familial „Sfânta Maria” Alba Iulia.

REZULTATE SCOTATE:

- educarea elevilor în spiritual valorilor morale și sociale;
- conștientizarea importanței pe care trebuie să o dăm sărbătorilor de iarnă (Crăciunului) și păstrării tradițiilor și obiceiurilor

GRUPUL ȚINTĂ :

- elevii claselor a II a, III a, a IV a
- cadrele didactice implicate în proiect
- reprezentanți ai comunității locale
- părinții elevilor

STRATEGIA DE REALIZARE:

- conversația, povestirea, observația, exercițiul, explicația, munca în echipă, problematizarea, dezbateră, lucrul în grup, jocul didactic și jocul de rol.

ACTIVITĂȚI DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE:

- întâlniri periodice între colaboratorii proiectului;
- întâlniri periodice cu părinții elevilor

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- aprecieri verbale;
- expoziție, desene, lucrări ale elevilor;
- portofolii;
- susținerea momentului artistic
- cadouri pentru elevi.

DISEMINAREA:

- prezentarea proiectului la nivelul comisiilor metodice
- rezultatele proiectului vor fi aduse la cunoștință instituțiilor implicate în proiect
- articole în presa locală

PROIECT EDUCAȚIONAL NAȚIONAL DARURILE TOAMNEI „FRUCTELE ȘI LEGUMELE IZVOR DE SĂNĂTATE”

Prof. Turcu Iuliana, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

ARGUMENT:

Păstrarea sănătății implică atât o alimentație sănătoasă, o activitate fizică zilnică, cât și metode de prevenire a unor boli cauzate de aditivii din alimente. Vârsta școlară este o perioadă de asimilări masive, de formare de deprinderi și atitudini care se vor transforma în instrumente pentru tot restul vieții.

Prin urmare, activitatea propusă urmărește punerea elevilor în situații de viață concrete și diferite, pentru a înțelege cât mai bine tot ceea ce presupune ideea de a mânca sănătos, de a consuma fructe și legume proaspete pentru a menține corpul sănătos, de a adopta un stil de viață durabil.

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

- conștientizarea importanței unei alimentații sănătoase în dezvoltarea organismului, cât și sporirea cunoștințelor elevilor despre mediu și protecția acestuia prin stimularea capacităților creative.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- Să descrie beneficiile alimentației sănătoase;
- Să recunoască comportamentele sănătoase și cele de risc;
- Să aplice corect normele igienico-sanitare;
- Să utilizeze corect noțiuni privind calitatea produselor alimentare;
- Să precizeze câteva reguli de igienă alimentară pe baza informațiilor primite.

Resursele proiectului:

Umane: elevi, cadre didactice, părinți.

Materiale: laptop, videoproiector.

Informaționale: site-uri, reviste, cărți, emisiuni TV etc.

Durata de desfășurare: o oră

Data : 17.11.2017

Grup țintă: elevii clasei a VIII-a A

Beneficiari direcți: elevii clasei a VIII-a A , cadre didactice, părinți.

Mijloace de utilizare: prezentare power point, conversația, expunerea, povestirea, activități interactive.

Scenariul activității:

Activitatea are drept scop conștientizarea importanței unei alimentații sănătoase în dezvoltarea organismului, cât și sporirea cunoștințelor elevilor despre mediu și protecția acestuia prin stimularea capacităților creative.

Elevilor le sunt prezentate informații referitoare la adoptarea unui stil de viață sănătos, consumând legume și fructe proaspete.

Elevii vor viziona prezentări power point:

- *Fructe și legume*
- *Fructele și legumele – izvor de sănătate*
- *Alimentație sănătoasă*

Raport de activitate

Denumirea activității : Fructele și legumele – izvor de sănătate

Data : 15.11.2017

Participanți : elevii clasei a VIIIA A

Locul desfășurării : laboratorul de biologie

Forma de desfășurare : vizionare ppt, poezii, eseuri ,desene

Obiective:

- să coopereze în cadrul grupului;

- să semnaleze prin replici adecvate înțelegerea mesajului interlocutorului;

Desfășurarea activității

I. INFORMAREA ELEVILOR

Activitatea are drept scop conștientizarea importanței unei alimentații sănătoase în dezvoltarea organismului, cât și sporirea cunoștințelor elevilor despre mediu și protecția acestuia prin stimularea capacităților creative.

II. PREZENTAREA ACTIVITĂȚII

Prezentări power point:

- **Fructele – izvor de sănătate**
- **Legumele – izvor de sănătate**
- **Alimentație sănătoasă**
- **Poezii**
- **Eseuri**
- **Colaje**
- **Desene**

III. DESFAȘURAREA ACTIVITĂȚII

Elevii clasei a VIII-a vor desfășura activitatea în laboratorul de biologie unde sunt pregătite materialele pentru vizionarea prezentărilor ppt de către responsabilul activității, eseuri, poezii, colaje, desene etc.

EVALUAREA ACTIVITĂȚII:

Realizarea de fotografii, desene, colaje care vor fi expuse la panoul proiectului „DARURILE TOAMNEI”

Acordarea de diplome elevilor și profesorilor participanți.

REGLAREA TEMPERATURII CORPULUI ÎN LUMEA VIE (TERMOREGLAREA)

Prof. Poptelecan Călin, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

În ceea ce privește temperatura corpului, la animale, acestea se grupează în două mari categorii și anume; poikiloterme (organisme cu sânge rece) și homeoterme (cu sânge cald). La cele poikiloterme, de exemplu, pești, amfibieni, reptile, ca și la plante, producerea și pierderea de căldură nu sunt reglate, astfel că temperatura corpului lor variază cu cea a mediului înconjurător.

Important de menționat este și faptul că pentru unele specii de animale, păsări și mamifere, pe lângă faptul că au o producție superioară de căldură, posedă și un aparat termoreglator care influențează atât producerea cât și pierderea de căldură, menținând între anumite limite ale temperaturii mediului înconjurător temperatura centrală a corpului la valori constante, adică între 37 și 41 °C. De exemplu, la păsări această valoare este cuprinsă între 41-42 °C în timp ce la om este în jurul valorii de 37 °C. Păstrarea constantă a temperaturii corpului adică procesul de homeotermie reprezintă o treaptă de evoluție superioară a funcțiilor organismului. Acest lucru explică de ce mamiferele nou născute sunt poikiloterme.

Totuși observațiile făcute au scos în evidență faptul că între organismele homeoterme și cele poikiloterme se află grupa animalelor hibernante, care în timpul perioadei reci, adică iarna, prezintă o scădere a temperaturii corporale la valoarea de 5-10 °C, proces care implică o scădere a metabolismului precum și a tuturor funcțiilor, proces cunoscut din punct de vedere fiziologic sub denumirea de somn hibernal. Dar hibernarea nu înseamnă în mod expres lipsa totală a termoreglării, ci adaptarea punctului homeotermic la un mod mai coborât, în timpul anotimpului rece. În această categorie a animalelor hibernante, intră liliacul, hamsterul, ursul, marmota.

Nici organismul uman nu este „ferit” de anumite reguli, variații ale temperaturii. Astfel un om la punctul de neutralitate termică, adică 26-30 °C, prezintă între temperatura centrală, măsurată

rectal, adică 37°C și temperatura cutanată a extremităților, 33°C, o diferență de 4°C. Temperatura corpului înregistrează o creștere odată cu creșterea temperaturii ambientale.

Se poate spune că la animalele homeoterme temperatura centrală sau internă a corpului este menținută constantă, în timp ce temperatura periferică a pielii prezintă variații în raport cu temperatura mediului exterior, fiind de asemenea în strânsă legătură și cu diversele reacții circulatorii și secretorii, având drept scop menținerea constantă a temperaturii corpului.

Fiziologia păstrării constante a temperaturii corpului este un ansamblu de procese în care se îmbină două direcții de acțiune și anume termogeneza și termoliza. Prima este realizată de totalitatea mecanismelor care participă la producerea de căldură, iar la celălalt pol este termoliza sau termoreglarea fizică este asigurată de către mecanisme deperdiției de căldură. În cazul unui organism aflat în repaus, generarea de căldură are loc la nivelul organismelor viscerale toraco-abdominale și a cutiei craniene, proces care mai este numit și termogeneză centrală. Atunci când organismul se află în stare de repaus, organele interne participă cu un procent de 70 % la producția calorică a corpului, apoi glandele anexe ale sistemului digestiv, cum este ficatul furnizează 20 % din căldura corpului, astfel se explică de ce temperatura sângelui ce părăsește ficatul este cu 1-2 % mai mare decât temperatura rectală, alături de cea produsă de musculatură și la nivelul tegumentului.

Zonele mai înainte amintite, adică centrală și periferică au un comportament diferit în ceea ce privește reglarea temperaturii, prin anumite variații care asigură în ansamblu constanța temperaturii corpului.

În cazul efortului fizic, principalul producător de căldură al corpului devine musculatura, astfel că acest proces schimbă în totalitate raportul furnizorilor de căldură în favoarea celor din urmă, adică a mușchilor. Temperatura mediului ambiental influențează temperatura organismului, realizându-se o creștere a temperaturii tegumentului care determină o pierdere termică ridicată. În acest fel periferia corpului are un rol în menținerea constantă a temperaturii centrale, în tot acest proces un rol deosebit avându-l și circulația cutanată.

Pierderea de căldură a unui organism se poate face și prin intermediul mai multor procese fizice și anume: iradiere, conducție, convecție, evaporarea apei, alături însă și de anumiți factori biologici cum ar fi: secreția sudorală, postura corpului, transportul căldurii prin convecție.

Bibliografie selectivă:

- 1.Baciu I., Fiziologie, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
- 2.Baciu I., Fiziologia în viața omului contemporan, Editura Dacia, 1971
- 3.Dorofteiu, M., Fiziologie –coordonarea organismului uman, Editura Argonaut, Cluj, 1992
- 4.Groza, P., Fiziologie umană, Editura Medicală, București, 1990
- 5.Mișcalenco D., Mișcalenco F.M., Anatomia comparată a vertebratelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978
- 6.Pante Ghe., Fiziologie cu elemente de comportament, Casa Cărții de Știință, Cluj, 2000.

CREAȚIA LUI GEORGE COȘBUC – EXPRESIE A EXISTENȚEI ȘI ASPIRAȚIILOR POPORULUI ROMÂN

Profesor Arsu Ștefania Narcisa, Școala Gimnazială Șpring

În opera lui Coșbuc pulsează viața satului românesc, nu numai sub aspectul pitoresc-etnografic al obiceiurilor și tradițiilor populare, ea este expresia existenței și năzuințelor poporului român, în istoria luptei sale pentru dreptate socială și libertate națională.

La ceas de decembrie, când vorbim mai cu foc despre Marea Unire și despre ce înseamnă să fii român, ne întoarcem privirea spre creația literară a marilor noștri poeți naționali.

Din poeziile lui Coșbuc transpare mândria patriotică, mândria de a fi român: „*Sunt și neamuri mai cu nume, / Mai vestite la război: / ... / Dar noi știm ce ne-nvăță / Cei ce-au fost, și când rostim / Vorba „neam și țară” / Noi, străine, tresărim.*” (Cântec)

Astfel, pentru eroul din *Decebal către popor*, Decebal, erou național, filozof luminat, războiul este o chestiune de conștiință, o necesitate, pentru el libertatea este valoarea supremă a vieții. Împreună cu *Noi vrem pământ* și *Un cântec barbar*, sunt cântece de revoltă singulare în literatura română. „Entuziast și patetic, el regăsește întreaga demnitate a unei poezii dificile îndeobște și în care nu au reușit într-adevăr decât marii poeți.”¹

Ca în poezia populară, în *Doina* lui Coșbuc este plânsul „*unui neam întreg*”. Personificată cu chip de copilă, ea le întâmpină pe fete în faptul serii, la izvor, și le învață ce e iubirea; mângâie înstrăinarea flăcăului plecat la oaste, alină durerea plugarului „*slăbit de-amar și frânt*”; ea naște poezie din farmecul amurgurilor, din zgomot de pâraie; ascultă glas de codru și spune munților durerea „*prin jalnice cântări*”; ea blestemă și strânge „*în codru, noaptea, sub brazi, pe lângă foc*”, „*pribegi de bir și clacă*”. Elegiacă în tonalitate, asemenea versului popular, *Doina* lui Coșbuc e o sinteză a cântecului de jale și de dor neîmplinit, a răzvrătirii populare împotriva exploatarei. Coșbuc crede în puterea salvatoare a artei, astfel, o adevărată artă poetică este poezia *Doina*, o „rapsodie” cum o numea Gherea, în care poetul „a voit să concentreze toată viața țărănească”², „cea mai națională dintre creațiunile poetice române”³.

Unică prin violența acuzării este poezia *Noi vrem pământ*. Scrisă cu prilejul răscoalelor țărănești din 1894 și publicată în același an în „*Vatra*”, poezia exprimă răspicat atitudinea scriitorului în problema țărănească. În poezia lui, Coșbuc vorbește despre un țăran „*flămând și gol, făr' adăpost*”, săracit, umilit și batjocorit de stăpânirea ciocoiască, poetul exprimând, totodată, uriașa forță pe care o reprezintă masele asuprite. Țăranul acuză lipsa de pământ. În glasul țăranului este mânia: „*Voi ce-aveți îngropat aici? / Voi grâu? Dar noi stămoși și tați, / Noi mame, și surori, și frați! / În lături, venetici.*”.

Pământul se identifică cu țara, cu istoria ei, udată cu sânge de țăran și cu lacrimi de suferință. Acest lucru motivează și amenințarea prevestitoare de inevitabilă răsturnare a ordinii sociale, din mânia robilor ce nu mai pot răbda: „*Când nu vom mai putea răbda, / Când foamea ne va răscula, / Hristoși să fiți, nu veți scăpa / Nici în mormânt!*”. Patetică, răscolitoare prin mesajul ei, poezia a devenit populară prin rapida ei răspândire. Ea a întreținut o stare de spirit ce a făcut explozie în istoria răzvrătirilor țărănești din 1907. *Noi vrem pământ* „pare un imn primitiv închinat pământului; un fel de adorație păgână este adusă acestuia”⁴. Prin această poezie „Coșbuc fixează, astfel, unele dintre cele mai nobile misiuni ale poetului: martir, legislator și profet al neamului său. Singura răsplată reală nu i-o poate da artistului decât poporul său.”⁵.

În poezia de inspirație istorică, G. Coșbuc continuă tradiția încetățenită în literatura noastră de versurile patriotice ale lui D. Bolintineanu și V. Alecsandri. Poetul a înțeles istoria ca o neîntreruptă luptă pentru libertate socială și națională. Simboluri umane ale acestei lupte sunt Decebal, legendarul Gelu, Mihai Viteazul, Tudor Vladimirescu, în poezii precum: *Decebal către popor*, *Moartea lui Gelu*, *Pașa Hassan*, *Oltenii lui Tudor*.

Coșbuc cuprinde o mare perioadă din istoria poporului nostru, de la daci până la Războiul de Independență. Eroicul se manifestă în mod diferit de la o poezie la alta. Ceea ce au comun eroii lui Coșbuc este acea doză de umanitate neperversă încă la omul simplu din perspectiva căruia scrie. Poetul încearcă să găsească în istorie figuri exemplare.

Decebal, din poezia lui Coșbuc cheamă tot poporul dac la luptă împotriva cotropitorilor romani. Lupta înseamnă jertfă, jertfă – moarte demnă. Motivarea este patetică, de sublim patriotism: „*Din zei de-am fi scoborâtori, / Cu-o moarte tot suntem datori! / Totuna e dac-ai murit / Flăcău ori moș îngârbovit; / Dar nu-i totuna leu să mori / Ori câne-nlănțuit!*”

¹ Petru Poantă, *Poezia lui George Coșbuc II*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1976, p. 121.

² C. D. Gherea, *Studii Critice II*, București, Editura Minerva, 1976, p.682.

³ *Ibidem*, p.685.

⁴ Petru Poantă, *Poezia lui George Coșbuc*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1976, p. 133.

⁵ *Ibidem*, p.134

Gelu, din poezia *Moartea lui Gelu*, rănit, cere calului, ca în balada populară *Toma Alimoș*, să-l îngroape „*pe margini de apă*”, ca apele Cernei să-l jelească, nădăjduind în vremuri de biruință: „*Și ție potrivnicii minte / Că-s vii, când e vorba de țară, / Și morții-n morminte!*”.

Inspirată după Cartea a doua, *Călugărenii*, din *România supt Mihai-Voievod Viteazul* a lui N. Bălcescu, poezia *Pașa Hassan* glorifică, în hiperbolă, și în antiteză cu Pașa Hassan (conducătorul ariergărzii turcești în lupta de la Călugăreni) pe Mihai Viteazul, sugerând bărbăția, capacitatea de sacrificiu a domnitorului pentru apărarea independenței patriei, și-a oștenilor cu care: „*Turcimea-nvrăjbită se rupe de-olaltă / Și cade-n mocirlă, un val după val, / Iar fulgerul Sinan, izbit de pe cal, / Se-nchină prin baltă.*”

În *Cântece de vitejie* sunt poeziile care glorifică eroismul poporului nostru în lupta lui pentru libertate și independență națională. Poetul rememorează episoade eroice, înscrise în istoria glorioasă a Războiului de Independență din 1877, și evocă vitregia războiului sub forma scrisorii populare, în cele mai multe poezii, cu înțelegerea cu care țăranul ostaș a luptat pentru dezrobirea țării. Așa este în povestea despre un căprar care, încercând să-și ridice fratele ucis de gloanțe, cade răpus, „*părând c-ar vrea / să-l apere pe mort așa*” (*Povestea căprarului*).

În *Trei, Doamne, și toți trei!* e povestea unui bătrân zdrobit de durere, pentru că trei feciori a avut și toți trei au murit pe câmpul de luptă. Simbolic și zguduitor uman este prețul de sânge al ostașilor români, pe care-i evocă poetul, în chipul împietrit și demn în durere al bătrânului tată.

Episoadele eroice din *Cântece de vitejie* emoționează prin dramatismul lor, prin simplitatea limbajului, care reflectă modul de a gândi și simți al ostașilor care au câștigat independența țării. Chiar dacă nu a trăit evenimentele din 1877, Coșbuc le-a înțeles foarte bine și a scris despre ele, cu vădită intenție educativ-patriotică. Versurile sale s-au bucurat de multă popularitate.

O scrisoare de la Muselim-Selo, concepută sub formă de scrisoare, emoționează prin omenescul ei, spus simplu, fără artificiu, în caracteristica vorbirii și scrierii populare.

Prețul de sacrificiu pe care l-a dat ostașul român în Războiul pentru Independență izvorăște din asemenea momente dramatice, pe care și le imaginează poetul, cu modul de a gândi și de a simți al țăranului. Este aceasta o altă măsură a eroismului, care emoționează.

Sentimentul național puternic dezvoltat la Coșbuc este profund impregnat de o înaltă conștiință istorică. Poetul va rămâne modelul patriotului jertfitor de sine în a cărei structură sufletească se pot regăsi virtuțile neamului românesc.